

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 43. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153320776176/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Jeg skal nu nærmere gøre Rede for det interessante Forhold mellem Palladius' Katekismusoversættelse og Jørgen Jensen Sadolins.

I Slutningen af Maj 1532 forelagde Biskop Knud Gyldenstjernes „Adjutor“ Jørgen Jensen paa Landemodet i Odense „Een Catechismus eller then sande hellige Kirckis gamle Lerdøm. med nogle christelige Raadi, om hennes tilbørlige oprettelse og tractering, forschicked aff Erlig ock welbyrdig Herre. Her Knud Gyldenstiern.“ Bogen, der var „fordansked“ af Jørgen Jensen laa færdigtrykt fra Haans Vingaards Trykkeri d. 24. Juni.

Intet Exemplar er bevaret af denne Bog, men en, som det synes, meget omhyggelig Afskrift — fulgt Linje for Linje, Side for Side, ordret og bogstavret — findes i Universitets-Bibliotheket (Additamenta Nr. 38. 8°). Denne Afskrift er optrykt i Nordisk Tidsskrift for christelig Theologi III, Kbh. 1841, S. 209—37. En anden lidet afvigende Afskrift findes i det kgl. Bibliothek (Gl. kgl. Saml. Nr. 1428. 4°). Paa Grundlag af disse Afskrifter kan man faa en vistnok fuldstændig paalidelig Forestilling om Bogens oprindelige ydre Skikkelse, dens Indhold, Form og Retskrivning, hvilket er af den største Betydning til Bedømmelsen af Pall.' Oversættelse¹.

Sadolins Katekismus bestaar af fire Dele: 1. En Formaning til Præsterne i Fyens Stift; 2. Oversættelse af Katekismens fem Hovedstykker; 3. Anvisning til Katekismens Brug ved Gudstjeneste; 4. 30 Artikler, hvori Sognepræsterne skal examineres ved Visitationen. Det er anden Del, Palladius har benyttet, og hvis Kilder derfor kortelig maa omtales.

Da det var den katolske Biskop, der gav Navn til den

¹ Jfr. isøvrigt *I. P. Mynster*, Om de danske Udgaver af Luthers lille Katechismus, 2. Udg. 1837, S. 7—12. *Chr. Bruun*, Aarsberetninger og Meddelelser etc. II, S. 48—55. *A. Chr. Bang*, Den lutherske katekismus' historie I, S. 118—132. — I det følgende citeres Sadolins Katekismus efter Add. Nr. 38. 8°.